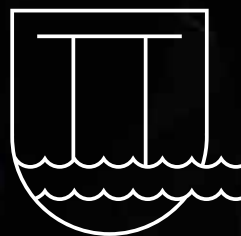

VUOSIKERTOMUS 2022

**Tikkurilan
Teatteri ry**

TIKKURILAN
TEATTERI

– SISÄLLYSLUETTELO –

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS..... 4

1 TIKKURILAN TEATTERI RY..... 6

1.1 Yhdistyksen tehtävä6

1.2 Toimintavuoden tavoitteet6

1.3 Yhdistyksen hallinto6

1.4 Henkilökunta6

1.5 Tilat7

1.6 Tiedotus7

1.7 Jäsenyydet ja edustukset7

2 ESITYSTOIMINTA 8

2.1 Tikkurilan Teatterin ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun
esitysvuosi8

2.2 Ensi-illat.....8

2.3 Muut esitykset10

2.4 Teatterikoulun päättötyöt ja oppilasnäytökset.....11

3 OPETUSTOIMINTA 13

3.1 Oppilaitoksen tehtävä ja toiminta-ajatus 13

3.2 Taiteen perusopetus..... 13

3.2.1 Teatteriopetus 13

3.2.2 Sirkusopetus 14

3.3 Lyhytkurssit..... 14

3.4 Oppilastyöt 15

3.5 Oppilasmaksut 15

3.6 Opetustilat 15

3.7 Kodin ja koulun välinen yhteistyö 15

3.8 Yhteistyöt ja hankkeet 15

3.9 Henkilökunnan koulutus 16

3.10 Korona-ajan rajoitusten vaikutus opetustoimintaan 17

4 TALOUS..... 19

LIITTEET

Lukujärjestykset 2022

Kooste medianäkyvyydestä 2022

Toimijat 2022

PUHEEN- JOHTAJAN TERVEHDYS

Tikkurilan Teatteri on astumassa rohkeasti kohti uutta. Edeltävän vuosikymmenen tultua päätökseensä, oli teatterimme putsannut palkintopöydät vuosi toisensa jälkeen suomalaisella harrastajateatterikentällä. Lähdimme tälle vuosikymmenelle ylpeinä toisistamme ja saavutuksistamme, odotimme innolla tulevaa 20-lukua. Tammikuussa vuonna 2020 maailma kuitenkin pysähtyi COVID-19 pandemian myötä.

Ponnisteltuamme läpi vaikeiden pandemiavuosien alkoi Euroopassa sota, jonka vaikutukset koskettavat meitä kaikkia. Emme elä enää ajassa, jossa voisimme luottavaisina todeta maailmanjärjestyksen pysyvän vakaana hamaan tulevaisuuteen. Tehtäväksemme tuleekin astua tähän uuteen aikaan pelottomasti kulttuurin soihtua kantaen. Teatterin keinoin voimme avata ikkunan ihmisyyteen ja elämään, tarkastella maailmaa eri perspektiiveistä ja olla toinen toistemme kanssa läsnä hetkessä. Tätä liekkiä ei kukaan tai mikään voi meiltä viedä.

Vuonna 2022 otimme monessa suhteessa ensimmäisen askelemme kohti tulevaa. Vuoden teemoissa oli vahvasti läsnä paitsi teatterimme rakas yhteisöllisyys, myös arvostettu yhteistyö. Teatteri- ja sirkuskoulumme ensimmäinen oppilaskunta järjestäytyi puheenjohtajaksi valitun **Raul Nybergin** luotsaamana ja kokoon-tui aktiivisesti edistämään oppilaitoksen ja teatterin välistä yhteistoimintaa. Lopputuloksena ensimmäisen toimintavuotensa työlle, saatiin yhdistyksessämme käyntiin hieno teatterikummitoiminta.

Käynnistimme myös yhdistyksen strategiasuunnittelun onnistuneen ja inspiroivan seminaaripäivän merkeissä, johon osallistui edustus kaikista sidosryhmistämme.

Yhteistyö näyttäytyi niin ikään lavankin puolella, kun saimme syyskuussa vieraaksemme upean tamperelaisen **Tukkateatterin Majakanvartija -tuokioita Tove Janssonin jalkojen juuressa** -esityksen täydelle salille ja **Janne Puustinen** palasi ohjaajan puikkoihin lokakuussa ensi-iltansa saaneen **Minna Canthin Työmiehen vaimon** merkeissä. **Suomen Harrastajateatteriliiton Ukraina Näyttämölle** -kampanjaan osallistuimme lukudraamatulokinnalla näytelmästä **Huonot tiet**. Kansallista yhteistyötä pääsimme myös viimein vuosien odotuksen jälkeen juhlistamaan **Työväen Näyttämöpäivillä** Mikkelissä, sillä **Carita Välitalon** ohjaus **Piilopaikka eli Siat** röhki tiensä tulevan tammikuun festivaaliohjelmistoon.

Takanamme on merkityksellinen vuosi, mutta työ yhdistyksen tulevaisuuden viitoittamiseksi on vasta alussa.

Kevään 2023 myötä **Kulttuuritehdas Vernissan** jo useasti siirtynyt remontti viimein alkaa ja näin ollen teatterimme toiminta on järjestettävä muualla. Yhdistyksemme hallitus ja hallinnon henkilökunta käy paraikaa kovaa väantöä kulttuuri- ja nuorisopalveluiden kanssa toimintaedellytyksiemme varmistamiseksi Vernissassa, sillä takeita tilojen käytettävyydestä remontin jälkeen ei vielä ole. Kiinteät tilamme ullakolta ja **Vinssi-**

salista uhkaavat poistua kokonaan, mikä tekisi toimintamme talossa nykyisessä laajuudessaan lähes mahdottomaksi. Jatkamme siis periksiantamattomasti työtä jo pitkään puhututtaneiden toimitilakysymysten ratkaisemiseksi.

Haluan lopuksi koko sydämeistäni kiittää henkilökuntaamme siitä arvokkaasta ja sitkeästä työstä, mitä olette tehneet näiden haastavien aikojen keskellä. Suuri kiitos opettajillemme, oppilaillemme ja oppilaidemme vanhemmille aktiivisesta osallistumisesta työhön yhdistyksemme hyväksi. Iso kiitos myös hallitukselle siitä palosta, jolla olette olleet mukana tekemässä vaativia päätöksiä. Ja teille, rakkaat jäsenet, haluan osoittaa kiitokseni siitä huikeasta palautteesta, kannustuksesta ja luottamuksesta, jota olette minulle suoneet läpi ensimmäisen puheenjohtajakauteni.

Olen ylpeä saadessani edustaa tätä ainutlaatuista yhteisöä.

Markus Ukkola

Tikkurilan Teatteri ry:n puheenjohtaja
Vantaalla 18.3.2023

– 1 TIKKURILAN TEATTERI RY –

TIKKURILAN TEATTERI RY:N VUOSIKERTOMUS 2022

1.1 Yhdistyksen tehtävä

Yhdistyksen tehtävänä on ylläpitää Tikkurilan Teatteri -nimistä ammattijohtoista harrastajateatteria ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu -nimistä oppilaitosta, joka antaa taiteen perusopetusta teatteri- ja sirkustaiteessa.

1.2 Toimintavuoden tavoitteet

Toimintavuoden tavoitteena olivat paikallisen tunnettuuden lisääminen, harrastajateatterin ja teatteriharrastuksen arvonnosto, toiminnan vaikuttavuuden ja merkittävyyden näkyväksi tekeminen, ja sirkustoiminnan kehittäminen sekä uusien opetussuunnitelmien toimivuuden arviointi.

Jyväskylän harrastajateatterikesästä kutsuimme Tukateatterin syyskuussa vierailulle Tikkurilaan esityksellään Maja-kanvartija.

Osallistuimme **Jokivarren elävöittäminen** -tapahtumaan, joka järjestettiin yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa **Kekri-juhlan**a.

Uusien nettisivujen toteuttaminen käynnistettiin lokakuussa yhteistyössä **Labona Oy:n** kanssa.

Strategiatyö käynnistettiin lokakuussa työpajassa yhdessä hallituksen, henkilökunnan, jäsenistön sekä oppilaskunnan ja huoltajien edustajien kanssa.

Etol järjesti kaksi koulutuspäivää **Unikossa** syksyllä.

Oppilaskunta aloitti toimintansa elokuussa.

1.3 Yhdistyksen hallinto

Toimintavuoden aikana hallituksella oli 9 kokousta, joista osa oli **Zoom**-etäkokouksia.

Yhdistyksen sääntömääräiset vuosikokoukset pidettiin maaliskuussa (vuosikokous) ja marraskuussa (vaalikokous).

Jäseniä oli vuoden 2022 lopussa 84.

1.4 Henkilökunta

Yhdistys maksoi palkkoja ja palkkioita 26 työntekijälle.

Teatterinjohtaja-rehtori vastasi Tikkurilan Teatterin ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toiminnasta ja taloudesta.

Hallintopäällikkö hoiti yhdistyksen talouteen, henkilöstöhallintoon ja hallintoon liittyviä tehtäviä.

Tuotantokoordinaattorin tehtäviin kuului tiedottaminen, esitys- ja opetustoiminnan käytäntöjen koordinointi sekä esitysten markkinointi.

Puvustonhoitaja työskenteli osa-aikaisena kuukausipalkkaisena työntekijänä. Puvustonhoitaja vastasi Tikkurilan Teatterin ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun esitysten puvustamisesta.

Teatterikoulussa toimi sekä kevät- että syyslukukaudella yhteensä neljä tuntiopettajaa, joista kolme päätoimista.

Sirkuskoulussa oli kevätkaudella kaksi

tuntiopettajaa. Syyskaudella oli yksi päätoiminen tuntiopettaja.

Tuntityöntekijöinä toimivat näyttämömies ja lipunmyyjä. Lisäksi produktiokohtaisesti palkattiin ohjaajia, lavastus-, puku-, valo- ja äänisuunnittelijoita.

Sirkusopettaja **Janni Johansson** jäi syksyllä työvapaalle.

Opetuksen ja toiminnan arviointi tapahtui opettajien kokouksissa, keväisessä arviointipäivässä ja syksyn kehittämispäivässä sekä kehityskeskusteluissa. Osa opettajien kokouksista oli Zoomissa ja osa lähikokouksia.

1.5 Tilat

Hallinto henkilöstö työskenteli osoitteessa **Unikkotie 2 c 2.krs.** Unikossa sijaitsee hallinto henkilöstön toimistojen lisäksi opettajien huone sekä kaksi harjoitus- ja opetustilaa. Koronarajoitusten vuoksi hallinto henkilökunta työskenteli paljon myös etänä.

Puvustajan työtila sijaitsee Vernissan Vinssisalin yhteydessä. Vernissan ullakotiloissa sijaitsevat yhdistyksen puvuston ja lavasteiden säilytystilat.

1.6 Tiedotus

Tikkurilan Teatteri tiedotti toiminnastaan vuonna 2022 yhdistyksen verkkosivuilla ja sosiaalisen median sekä massapostitusohjelma **MailChimpilla** lähetettävän sähköisen markkinointikirjeen avulla.

Lisäksi toimittajalistalle lähetettiin lehdistötiedotteita tulevista ensi-illoista ja muista tärkeistä uutisista. Tapahtumamme

ilmoitettiin Vantaan kaupungin kulttuurijulkaisuissa, useissa netin menokalentereissa sekä Kulttuuritehdas Vernissan nettisivuilla.

Sosiaalisessa mediassa Tikkurilan Teatteri ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu näkyivät **Facebookissa** ja **Instagramissa**. Kummassakin kanavassa hyödynnettiin myös maksullisia mainostustyökaluja. Mainostimme toimintaamme lisäksi julisteleilla, flyereilla, bussimainoksilla, kirjasto- ja **Vantaa-infojen** diginäytöillä sekä **Teatteri&Tanssi+Sirkus-lehden** ohjelmistolistauksissa.

Jäsenille tiedotettiin jäsenten suljetussa Facebook-ryhmässä sekä neljästi vuodessa ilmestyvän sähköisen jäsenkirjeen **Tikkuhetken** avulla.

Yleisöön pidettiin yhteyttä myös lipunmyyntiohjelman kautta lähetettävien infon sähköpostein ja tekstiviestein.

Jäsenille tiedotettiin jäsenten suljetussa Facebook-ryhmässä sekä neljästi vuodessa ilmestyvän sähköisen jäsenkirjeen Tikkuhetken avulla.

1.7 Jäsenyydet ja edustukset

Teatteri- ja Sirkuskoulun rehtori Carita Välitalo on **Esittävien taiteiden oppilaitosten liiton (ETOL)** hallituksen varajäsen, **Työväen Näyttämöiden liiton (TNL)** hallituksen jäsen, **Teatterin tiedotuskeskus TINFO**n hallituksen jäsen sekä **Kansan Sivistysrahaston** näyttämörahaston hoitokunnan jäsen.

OPPILASKUNTA
ALOITTI
TOIMINTANSA
MYÖS STRATEGIATYÖSKENTELEY
ALOITETTIIN

– 2 ESITYSTOIMINTA –

2 ESITYSTOIMINTA

2.1 Tikkurilan Teatterin ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun esitysvuosi

Tikkurilan Teatterin ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun esitysvuoteen sisältyi koronan aiheuttamia haasteita, vaikkakin vähemmän kuin kahtena edeltävänä vuonna. Alkuvuodesta tammikuun koronarajoitusten vuoksi Piilopaikka eli Siat -esitykset sekä **Ronja Ryövärintytär** -esitykset jouduttiin siirtämään.

Helmikuusta lähtien koronarajoitukset poistuivat ja esityksiä voitiin järjestää normaalisti täydellä yleisökapasiteetilla. Piilopaikka eli Siat esitettiin helmikuussa Vinssisalissa. Maaliskuussa edellisen kauden juhlanäytös **Meidän Laila** -näytökset alkoivat uudelleen, tosin harmillisesti kolme maaliskuun näytöstä jouduttiin perumaan työryhmän sairastapausten vuoksi. **Sanna Liskin** ohjaama Ronja Ryövärintytär päästiin esittämään Lumosalissa maaliskuu-huhtikuun taitteessa.

Meidän Laila -esitykset jatkuivat huhtikuussa Kulttuuritehdas Vernissassa. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun Kevätfestarit alkoivat huhtikuun puolessavälissä. Sirkuskoulun kevätinäytös pidettiin poikkeuksellisesti **Dickursby skolan** liikuntasalissa toukokuun alussa.

Ilja Mäkelän sovittama ja ohjaama **Kiljuset**-kesäteatteriesitys sai ensi-iltansa kotiseututalo Päkaksen pihapiirissä kesäkuun puolessavälissä. Syys-lokakuussa Piilopaikka eli Siat -esitystä nähtiin neljän esityskerran verran. Esitys vakuutti ja hurmasi yleisönsä jälleen. Lokakuussa ensi-iltansa Kulttuuritehdas Vernissassa sai Janne Puustisen ohjaama Minna Canthin Työmiehen vaimo.

2.2 Ensi-illat 2022

Ronja Ryövärintytär

Tikkurilan Teatterikoulun **Waltari**-ryhmän esittämä **Astrid Lindgrenin** Ronja Ryövärintytär -näytelmä oli koko perheen satumainen seikkailu, joka kertoi kaiken voittavasta ystävydestä, orastavasta rakkaudesta, ennakkoluulojen murtamisesta, itsenäistymisestä ja vapaudenkaipuusta. Esityksen ohjasi Sanna Liski.

Ensi-ilta: 31.3.2022

Esityskausi: 31.3.-2.4.2022

Esityspaikka: Lumosali

Käsikirjoitus: Astrid Lindgren

Ohjaus: Sanna Liski

Puvustus: Anu Kampilla

Valosuunnittelu: Kalle Kivimaa

Esiintyjät: Tikkurilan Teatterikoulun oppilaat (Waltari-ryhmä)

Esityksiä: 4

Katsojia: 353

Täyttöaste: 35 %

Improvisoitunäytelmä

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun **Tuukka Tiihosen** ohjaamat syventävien opintojen improteatteriryhmät esittivät keväällä improvisoituja näytelmiä.

Kummallakin improryhmällä esityksiä oli yhteensä kuusi kappaletta. Esityksiin ei ollut ennalta kirjoitettua käsikirjoitusta, pelkästään tila, yleisö ja näyttelijät. Kaikki luotiin teatteri-improvisaation keinoin: juoni, hahmot ja muut puitteet.

Ensi-ilta: 5.3.2022

Esityskausi: 5.3.-7.5.2022

Esityspaikka: Vinssisali

Ohjaaja: Tuukka Tiihonen

Näyttelijät: Tikkurilan Teatterikoulun oppilaat (syventävän tason Impro 1 ja Impro 2 -ryhmät)

Esityksiä: 12

Katsojia: 136

Täyttöaste: 25 %

Ensi-ilta: 12.6.2022

Esityskausi: 12.6.-21.8.2022

Esityspaikka: Kotiseututalo Påkas

Käsikirjoitus: Ilja Mäkelä Alkuperäinen Jalmari Finne

Ohjaus: Ilja Mäkelä

Puvustus: Kati Mäkilä

Lavastuksen toteutus: Tomi Tikka

Laulujen opetus: Tuija Rantalainen

Koreografia: Soile Vedenpää

Äänisuunnittelu: Miika Elmgren

Näyttelijät: Sonja Chebotova, Henri Harberg, Tobias Holmberg, Iiris Karila, Riina Kylliäinen, Nella Laakkonen, Saku Laaksonen, Arttu Lavi, Roosa Luhta, Susanna Melander, Charlie Nevander, Raul Nyberg, Iida Peltola, Unna Piispanen ja Niilo Tossavainen

Esityksiä: 16

Katsojia: 1346

Täyttöaste: 34 %

Työmiehen vaimo

Minna Canthin käsikirjoittama ja Janne Puustisen Tikkurilan Teatterille ohjaama Työmiehen vaimo sai ensi-iltansa lokaussa.

Työmiehen vaimo on yksi Minna Canthin tunnetuimpia teoksia. Tikkurilan Teatterissa nähty esitys tarkasteli epätasa-arvon, syrjäytymisen ja kaksinaismoralismin teemoja nykypäivästä käsin. Esitys saa jatkoa kevätkaudella 2023.

Ensi-ilta: 21.10.2022

Esityskausi: 21.10.-28.11.2022

Esityspaikka: Vernissasali

Käsikirjoitus: Minna Canth

Ohjaus ja sovitus: Janne Puustinen

Kiljuset

Ilja Mäkelän sovittama ja ohjaama **Jalmari Finnen** Kiljusen herrasväki -kirjoihin pohjautunut Kiljuset-kesäteatteriesitys sai ensi-iltansa kesäkuussa. Kotiseututalo Påkaksen pihapiirissä.

Kiljusten seikkailuista kertoneessa kesäteatteriesityksessä päästiin seuramaan Kiljusen perheestä kertovaa näytelmää ja sitä, kuinka oikeat Kiljusen perheen jäsenet heistä kertovaan näytelmään oikein suhtautuivat.

Kiljusen perheen ja heitä näyttelevien näyttelijöiden hullunkuriset toilailut huvittivat kesäteatteriyleisöä kesäkuusta elokuulle.

Puvustus: Aila Pelkonen
Lavastus- ja valosuunnittelu: Pikku-Markku Tuominen
Lavastuksen toteutus: Tomi Tikka
Äänisuunnittelu: Aleksi Kinnunen
Koreografi: Soile Vedenpää
Tekniikka esityksissä: Kalle Kivimaa ja Sami Jokihaara
Näyttelijät: Hilka Karvinen, Sini Keinänen, Saku Laaksonen, Minna Laine, Roosa Luhta, Katja Luoma, Susanna Melander, Charlie Nevander, Janne Niinivaara, Anna Norros, Iiro Ristola, Päivi Salminen, Nina Tikka, Anna-Sofia Tourunen, Markus Ukkola ja Maikki Viitikko

Esityksiä: 10
Katsojia: 527
Täyttöaste: 75 %

2.3 Muut esitykset

Piilopaikka eli Siat

Edelliseltä kaudelta jatkoi Piilopaikka eli Siat helmikuussa ja vielä uudelleen syys-lokakuussa.

Esityksen ohjasi Carita Väliatalo. Esitys vakuutti ja hurmasi yleisönsä niin Tikkurilassa kuin myös Mikkelin Työväen Näyttämöpäivien valitsijan, toistamiseen. Piilopaikka eli Siat valittiin Mikkelin Näyttämöpäivien vuoden 2023 ohjelmistoon.

Ensi-ilta: 24.9.2021
Esityskaudet: 22.1.-13.2.2022 ja 24.9.-2.10.2022
Esityspaikka: Vinssisali
Ohjaaja : Carita Väliatalo
Puvustus: Aila Pelkonen
Lavastus- ja valosuunnittelu: Pikku-Markku Tuominen

Äänisuunnittelu: Miika Elmgren
Näyttelijät: Minna Laine ja Iiro Ristola
Esityksiä: 6
Katsojia: 96
Täyttöaste: 36 %

Meidän Laila

Tikkurilan Teatterin 60-vuotisjuhluvuoden ohjelmiston kuulunut musiikkiteatterinäytelmä Meidän Laila sai jatkoa kevätkaudella **Aino Järvi-Eskolan** käsikirjoittama ja Carita Väliatalon ohjaama esitys oli dokumenttipohjainen musiikkiteatterinäytelmä, joka kertoi skandaalijulkisuudesta ja naiskuvan kapeudesta.

Laulun- ja tanssintäyteinen esitys valjasti Tikkurilan Teatterin taidot kaikessa laajuudessaan käyttöönsä lähes neljäkymmenen työryhmäläisen voimin.

Ensi-ilta: 6.11.2021
Esityskausi: 12.3.-23.4.2022
Esityspaikka: Vernissasali
Käsikirjoitus: Aino Järvi-Eskola
Ohjaus: Carita Väliatalo
Puvustus: Aila Pelkonen
Valo- ja lavastussuunnittelu: Pikku-Markku Tuominen
Lavastuksen toteutus: Tony Björkman ja Tomi Tikka
Äänisuunnittelu: Miika Elmgren
Koreografia: Soile Vedenpää
Lauluopetus ja bändin johto: Milja Pöyhönen
Tekniikka esityksissä: Timo Itkonen, Sami Jokihaara ja Kalle Kivimaa
Näyttelijät: Krista Alanko, Pinja Arsalmi, Taika Erjo, Taika Halpin, Sini Keinänen, Emma Kiuru, Sanna-Mari Kirjalainen, Saku Laaksonen, Minna Laine, Katja Luoma, Susanna Melander, Charlie Nevander, Janne Niinivaara, Iida Peltola, Iiro Ristola, Marja Ristola, Iisa

Salminen, Päivi Salminen, Maija Teiniranta, Nina Tikka, Anna-Sofia Tourunen, Markus Ukkola, Meri Vahtera ja Maikki Viitikko

Bändi: Antti Maasalmi, Samuli Mänttärri, Ville Nevala ja Milja Pöyhönen

Esityksiä: 7

Katsojia: 328

Täyttöaste: 67 %

Vierailuesitys Majakanvartija - tuokioita Tove Janssonin jalkojen juuressa

Tikkurilan Teatterin syysohjelmisto sai vahvistusta Tampereen Tukkatheaterin Majakanvartija-esityksestä, joka kutsuttiin vierailemaan Vernissasaliin.

Majakanvartija – tuokioita Tove Janssonin jalkojen juuressa oli näytelmä taiteen tärkeydestä, rohkeudesta elää, vahvoista silmukoista, omien ääriviivojen piirtämisestä – ja hiukan suhteesta taiteilija **Tove Janssoniin**.

Esitys: 18.9.2022

Esityspaikka: Vernissasali

Käsikirjoitus: Anna Krogerus

Ohjaus ja sovitus: Minerva Kettukuja

Näyttelijät: Leila Ahonen, Päivi Röttsä, Marja Suurpalo

Esityksiä: 1

Katsojia: 46

Täyttöaste: 66 %

Huonot tiet lukudraama

Valtakunnallinen Ukraina näyttämöille -tapahtuma järjestettiin 21.-27.11. välisenä aikana. Tapahtumaan osallistumalla Suomen teatteriharrastajilla oli mahdollisuus ottaa osaa ja samalla tutustua ja tutustuttaa katsojia ukrainalaisiin näytelmiin.

Tikkurilan Teatteri oli mukana Ukraina

näyttämöille -tapahtumassa **Natalia Vorozhbytin** käsikirjoittamalla Huonot tiet -näytelmällä, joka esitettiin lukudraamana Kulttuuritehdas Vernissan Vinssisalisissa sunnuntaina 27.11. Lukudraaman ohjasi Carita Välitalo ja esityksen musiikin sävelsi **Jusa Olkinuora**.

Esitys: 27.11.2022

Esityspaikka: Vinssisali

Käsikirjoitus: Natalia Vorozhbytin

Ohjaus: Carita Välitalo

Musiikki: Jusa Olkinuora

Näyttelijät: Aino Järvi-Eskola, Otto Kallioranta, Hilikka Karvinen, Emma Kiuru, Iida Peltola, Outi Pyhäjärvi, Marja Ristola ja Kati Sorvali

Esityksiä: 1

Katsojia: 12

Täyttöaste: 27 %

2.4 Teatterikoulun päättötyöt ja oppilasnäytökset

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun Kevätfestarit koostuivat monipuolisesta ohjelmistosta, joka sisälsi yhteensä 21 eri esitystä. Kevätfestareiden esityksiä nähtiin 24.4.-18.6. välisenä aikana niin Kulttuuritehdas Vernissassa kuin Uniko-opetustilassakin.

Sirkusesitykset järjestettiin poikkeuksellisesti Dickursby Skolalla kunta-alan työntekijöiden lakon vuoksi.

Ohjelmistoon kuului mm. kaksi eri improvisoitua näytelmää ja raikkaita tulkintoja klassikkosaduista kuten **Lumikki** ja **Peter Pan**.

Ohjelmistossa nähtiin myös vuonna 2010 **Lea-palkinnon** voittanut **Tuomas Timosen** kirjoittama näytelmä **Meganin tarina**, joka käsitteli nettikiusaamista.

Kevätfestareilla nähtiin myös oman sisäisen ja ympäröivän maailman välistä pohdintaa käsittelevät näytelmät **Kolme** ja **Rihmasto**.

Kolme käsitteli nähdyksi tulemisen tarvetta ja sosiaalisia rooleja. Rihmasto puolestaan käsitteli nuorissa heräviä kysymyksiä kuten ilmastoahdistusta, mitä oikeastaan haluaa elämässä tehdä ja mikä on todella tärkeää.

Ystävyyssmissio -näytelmä oli syventävän tason oppilaan **Arttu Lavin** päättötyö, jonka käsikirjoituksesta ja ohjauksesta hän vastasi. Arttu myös näytteli nimiroolin esityksessä. Tarina kertoi lukiopoika Rasmuksesta, jolla ei ollut isovanhempia ja hän keski ryhtyä tukihenkilöksi ikäihmisille. Kyseessä oli tarina nuoren miehen ja leskirouvan välisestä ystävyydestä, jossa ikä oli vain numero.

ESITYS- TOIMINNAN TILASTOJA

VUOSI	2022	2021
ESITYKSIÄ	57	47
KATSOJIA	2844	2969
TÄYTTÖASTE (keskiarvo)	46 %	73%
KATSOJIA/ESITYS (keskiarvo)	50	63
OPPILASNÄYTÖKSIÄ	42	44
KATSOJIA	821	673
KOKO ESITYSTOIMINTA		
ESITYKSIÄ	99	91
KATSOJIA	3665	3642
KATSOJIA/ESITYS (keskiarvo)	37	40

– 3 OPETUSTOIMINTA –

3 OPETUSTOIMINTA

3.1 Oppilaitoksen tehtävä ja toiminta-ajatus

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu on Tikkurilan Teatteri ry:n ylläpitämä teatteri- ja sirkustaiteen taiteen perusopetusta antava oppilaitos. Teatteritaiteen perusopetus on aloitettu vuonna 1994 ja sirkustaiteen vuonna 1998.

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun tehtävänä on taiteen perusopetuslain mukaisen laajan oppimäärän opetussuunnitelmia noudattava taiteen perusopetus teatteri- ja sirkustaiteessa.

Tarjoamme turvallisen oppimisympäristön, jossa harjoittaa ja kehittää omia taitojaan, iloita onnistumisistaan ja kuulumisesta ryhmään ja koko yhteisöön.

Opetuksen lähtökohtina ovat teatteri ja sirkus esittävinä taiteina.

Opiskelu on ryhmässä tapahtuvaa toimintaa, jossa sekä tuetaan oppilaan henkilökohtaisen näkemyksen syntymistä

teatteri- ja sirkustaiteessa että rohkaitaan itsenäiseen ajatteluun ja ryhmässä toimimiseen.

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun järjestämä opetus nojaa taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin. Koululla on opetusministeriön myöntämä opetuksen järjestämislupa teatteritaiteen taiteen perusopetuksessa. Sirkusopetus tapahtuu Vantaan kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen puitteissa. Teatteri- ja sirkustaiteessa opetusta annetaan laajan oppimäärän mukaan.

3.2 Taiteen perusopetus

3.2.1 Teatteriopetus

Teatteriopetuksessa painottuvat esityksen valmistaminen ja teatterin osa-alueiden ymmärtäminen esityskokonaisuuden osina. Oppilas saa ikäkauteensa soveltuvaa kokemusta teatterin tekemisestä ja tietoa teatterille ominaisista ilmaisukeinoista vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Perus- ja syventävien opintojen päätteeksi oppilaille on mahdollisuus tehdä

päättötyö, joka koostuu esityksestä ja harjoitusprosessin aikana kirjoitetusta oppimispäiväkirjasta. Syventävien opintojen päättötyöhön sisältyy edellisten lisäksi vielä työsuunnitelma ja raportti.

Päättötöiden arvioijina toimivat Sanna Liski, Ilja Mäkelä, **Riikka Niemistö**, Tuukka Tiihonen ja Carita Välitalo.

Viikoittaista teatteritaiteen taiteen perusopetusta opettivat kevätlukukaudella: **Silja Eriksson**, Sanna Liski, Ilja Mäkelä ja Tuukka Tiihonen.

Syyslukukaudella opettajina toimivat: Silja Eriksson, Sanna Liski, Ilja Mäkelä, ja Tuukka Tiihonen.

Oppilas-, opetusryhmä-, päättötodistus- ja opetustuntimäärät (tilanne 31.12.22)

Oppilaita	212
tyttöjä	162
poikia	50
Opetusryhmiä	22
perusopetus	18
syventävä taso	4
Oppilaiden ikäjakauma	
7–12 -vuotiaat	83
13–15 -vuotiaat	70
yli 16 – vuotiaat	59
Päättötodistukset	
perus opinnot	2
syventävät opinnot	4

Teatteritaiteen perusopetusta annettiin 2325 tuntia (koko lukuvuosi).

3.2.2 Sirkusopetus

Sirkusopetuksen tavoitteena on antaa elämyksiä ja näkemystä sirkustaiteesta sekä kokemusta esiintymisestä. Opetus

ohjaa turvalliseen harjoitteluun ja taitojen ylläpitoon. Uusille oppilaille pyritään löytämään omaa osaamis- ja motivaatiotasoa vastaava opetusryhmä. Perusopintojen ja syventävien opintojen päätteksi oppilailla on mahdollisuus tehdä päättötyö.

Päättötöiden arvioijina toimivat Janni Johansson ja **Alisa Murtomäki**.

Viikoittaista sirkustaiteen taiteen perusopetusta opettivat kevätlukukaudella: Janni Johansson ja Alisa Murtomäki

Syyslukukaudella opettajana toimi Alisa Murtomäki.

Oppilas-, opetusryhmä-, päättötodistus- ja opetustuntimäärät (tilanne 31.12.22)

Oppilaita	47
tyttöjä	42
poikia	5
Opetusryhmiä	4
perusopetus	3
syventävä taso	1
Oppilaiden ikäjakauma	
7–12 -vuotiaat	32
13–15 -vuotiaat	6
yli 16 – vuotiaat	9
Päättötodistukset	
perust opinnot	1

Sirkustaiteen perusopetusta annettiin 497 tuntia (koko lukuvuosi).

3.3 Lyhytkurssit

Koulujen päätyttyä järjestettiin teatterin kesälomakurssi. Osallistujia yhteensä 13. Kurssin ohjaajana toimi Sanna Liski.

3.4 Oppilastyöt

Koronapandemian vuoksi tammikuulle suunniteltu teatterikoulun esityksen Ronja Ryövärintytär ensi-iltaa ja esityksiä jouduttiin siirtämään huhtikuulle.

Sirkuskoulun kevätnäytös jouduttiin siirtämään Lumosalista Dickursby Skolanin liikuntasaliin kunta-alan työntekijöiden lakon vuoksi.

3.5 Oppilasmaksut 2022

Teatterikoulu	lukukausi
Perusopinnot 1-4	270,00 €
Perusopinnot 5-8	370,00 €
Perusopinnot 4+ - 8+	370,00 €
Perusopinnot 9 ja 9+	395,00 €
Syventävät opinnot	405,00 €
Sirkuskoulu	lukukausi
Perusopinnot 1-2	199,00 €
Perusopinnot 3-5	375,00 €
Perusopinnot 6-7	430,00 €
Syventävät opinnot	430,00 €

3.6 Opetustilat

Paikka	ryhmää viikossa
Tikkurila:	
Vernissasali	6
Vinssisali	6
Unikko	8
Pessi	2
Dickursby Skolan	4
Korso:	
Lumosali (kevät 2022)	1

3.7 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Oppilaiden vanhemmille järjestettiin vanhempainilta 24.3. Vernissasalissa.

Vanhempia oli paikalla 40. Vanhempainillassa käsiteltiin opetussuunnitelmia ja ajankohtaisia asioita. Lopuksi vanhemmilla oli vielä mahdollisuus keskustella lapsensa opettajan kanssa.

Kuusijuhla pidettiin 11.12. Vernissasalissa. Paikalla oli noin 100 oppilasta.

Oppilaiden huoltajille lähetettiin lukuvuoden aluksi Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun opinto-opas **Parenteesi**. Parenteesi on myös luettavissa yhdistyksen verkkosivuilla. Lisäksi huoltajia tiedotettiin opetukseen liittyvistä asioista **Wilman** kautta ja sähköpostitse. Äkillisissä muutoksissa huoltajia tiedotettiin tekstiviestein. Oppilaiden huoltajille ja oppilaille suunnattu tiedottaminen tapahtui pääasiassa toimistosta käsin. Tiedottamista hoitaa tuotantokoordinaattori.

Oppilaille tehtiin kysely toiminnastamme. Vastauksia analysoitiin henkilökunnan yhteisessä arviointipäivässä 30.5.

3.8 Yhteistyöt ja hankkeet

Vierailu Kaupunkikulttuurilautakunnan kokouksessa

Vantaalaiset valtionosuutta saavat TPO-oppilaitokset vierailivat **Kaupunkikulttuurilautakunnan** kokouksessa 11.5. esittelemässä taiteen perusopetusta yleisesti sekä erityisesti vantaalaisesta näkökulmasta. Mukana olivat **Vantaan Musiikkiopisto, Vantaan Sanataidekoulu, Vantaan Tanssiopisto, Vantaan Kuvataidekoulu** ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu. Tilaisuutta varten oli kerätty tilastoa vantaalaisten oppilaitosten oppilasmäärästä, henkilökunnan määrästä, lukukausimaksuista, kaupunginavustuksista, valtionosuuksista, vuokratuluista

ja henkilöstökuluista. Oppilaitamme oli roolisasuissa jakamassa päättäjille Vantaan Sanataidekoulun kirjoittamia aforismeja.

Vantaan kaupungin kulttuurilapset

Olemme mukana **Vantaan kaupungin kulttuurilapset** – hankkeessa, joka käynnistyi 7.9.2022 kick-off –tapahtumassa Vernissassa. Syksyn mittaan osallistuimme kolmeen työpajaan, joissa kulttuurilapset –toimintaan osallistuvat kulttuurialan organisaatiot ideoivat yhdessä toimintaa. Hanketta johtaa Vantaan kaupungin lastenkulttuuri.

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun mainosvideo

Aino Järvi-Eskolan käsikirjoittama ja ohjaama sekä **Jaro Kohon** kuvaama ja leikkaama mainosvideo oppilaitokses- tamme kuvattiin huhtikuussa ja se jul- kistettiin somekanavillamme 7.6.2022.

ITU-katselmus

Oppilaamme **Eden Sarkkinen** ja **Noa Velican** olivat mukana Vantaan kulttuuripalveluiden järjestämän ITU-katselmuksen raadissa Vernissassa 31.8.

Yhteistyö ETOL:in kanssa

Järjestimme Etol:in kanssa yhteistyössä koulutuksen Unikossa 30.9.-1.10. **Taideoppilaitosten elämä uudessa normaalissa** – voimavaroja oppijoille ja etätö- n mahdollisuudet.

Järjestimme Unikossa aloituskerran **Opetushallituksen** rahoittamaan hankkeeseen teatteritaiteen laajan oppimäärän arviointikriteereistä Unikossa 6.10. Hanketta hallinnoi Espoon sirkus- ja teatterikoulu.

Luovuutta politiikkaan -hanke

6.-10.2.2022

Konservatorioliitto ja Taiteen perusopetusliitto toteuttavat keväällä 2023 poliitikkovierailuviikon. Käynnistimme hankkeen suunnittelun syksyllä 2022 osallistumalla Konservatorioliiton ja TPO-liiton järjestämiin tapaamisiin hankkeen tiimoilta.

Uudet nettisivut

Nettisivujen uusimisen valmistelu on käynnistynyt. Nettisivut laatii Labona Oy. Hanketta koordinoi Aino Järvi-Eskola.

3.9 Henkilökunnan koulutus

19.8-21.8. Carita Välitalo ja Leena Tiuri osallistuivat **Jyväskylän harrastajateatterikesään.**

30.9.-1.10. Taideoppilaitosten elämä uudessa normaalissa – voimavaroja oppijoille ja etätö- n mahdollisuudet. Osallistui opetushenkilökunta. Lähikoulutus Tikkurilassa.

12.10. Yhdenvertaisuus ja sukupuol- ten moninaisuus -koulutus. Järjestäjänä ETOL. Osallistui koko henkilökunta.

3.11. ja 16.11. Kriisiviestintä ja suunnitelmallinen some. Järjestäjänä TPO-liitto ja Konservatorioliitto. Osallistui Marjut Eskola ja Carita Välitalo.

30.5. Henkilökunnan arviointi- ja virkistytymispäivä Tallinnassa.

6.10. Käynnistyi hanke teatteritaiteen laajan oppimäärän arviointikriteereistä Unikossa 6.10. Hanketta hallinnoi **Espoon sirkus- ja teatterikoulun.** Meiltä johtoryhmässä teatteriopettaja Ilja Mä-

kelä ja varalla rehtori Carita Välihalo.

8.10. Strategiaseminaari Unikossa. Osallistui koko henkilökunta.

2.10.-7.12. Missä yleisö luuraa? Kansalaisfoorumien järjestämä verkkokurssi. Osallistujat Marjut Eskola, Leena Tiuri ja Carita Välihalo.

3.10 Korona-ajan rajoitusten vaikutus opetustoimintaan

Koronapandemia ja siitä johtuneet rajoitukset näkyivät vielä oppilasmäärässä. Siinä ei olla vielä päästy pandemiaa edeltävään aikaan. Erityisesti sirkuskoulun oppilasmäärä on jäänyt alhaiselle tasolle.

Oppilasmäärään on vaikuttanut keskeyttämiset ja toisaalta se, että uusia oppilaita ei ole hakeutunut opintoihin yhtä paljon kuin aiempina vuosina.

Joitakin oppilasnäytöksiä jouduttiin siirtämään tammikuulta huhtikuuhun. Kunta-alan työntekijöiden lakko vaikutti kevätsirkusnäytökseen, joka jouduttiin siirtämään Lumosalista Dickursby Skolaaniin.

Kaikki suunnitellut oppilasnäytökset on kuitenkin onnistuttu pitämään.

– 4 TALOUS –

Julkisen rahoituksen ja omarahoituksen osuudet olivat lähes samoja. Julkinen rahoitus koostui teatterikoulun valtionosuudesta, Vantaan kaupungin toiminta-avustuksista, Opetushallituksen hankeavustuksesta, TNL:n projektiaavustuksesta sekä kurssiavustuksista.

Omarahoitus koostui lukukausimaksuista, pääsylipputulosta sekä muista omista tuloista (mm. kesäteatterin väliaika-buffetti).

Menopuolella henkilöstökulut sekä tilavuokra ovat suurimmat menoerät.

Yhdistyksen maksuvalmius pysyi toimintavuoden aikana hyvänä.

Yhdistyksen talous on haavoittuvainen, koska oppilas- ja katsojamäärät eivät ole vielä samalla tasolla, kuin ennen koronaa. Lisäksi tilavuokrat tulevat lisääntymään Vernissan peruskorjauksen ajan seuraavilla toimintakausilla.

TIKKURILAN TEATTERI RY:N TALOUSYHTEENVETO

TULOT	456 547,00 €
OMARAHOITUS	228 769,00 €
Lukukausi- ja kurssimaksut	171 103,00 €
Pääsylipputulot	41 811,00 €
Jäsenmaksut	1 715,00 €
Muut omat tulot	14 140,00 €
JULKINEN RAHOITUS	227 778,00 €
Valtionosuus teatterikoulu	110 373,00 €
Vantaan kaupungin toiminta-avustukset	
• Taiteen perusopetus	87 000,00 €
• Tikkurilan Teatteri	20 000,00 €
Opetushallitus hankeavustus	19 163,00 €
TNL-projektiavustus	2 400,00 €
Kurssiavustukset (KSL ja TNL)	6 843,00 €
MENOT	485 679,00 €
PALKKAKUSTANNUKSET	353 173,00 €
• Taideopetus	169 213,00 €
• Koulun hallinto	130 490,00 €
• Teatteri	53 470,00 €
TOIMITILAKULUT	43 909,00 €
MUUT KUSTANNUKSET	88 597,00 €
ALIJÄÄMÄ	29 132,00 €

– LIITTEET – Teatterikoulu

Teatterikoulun lukujärjestys
kevät 2022

PÄIVÄ	PAIKKA	AIKA	OPETTAJA	TASO	t/vuosi	NIMI	oppilaita
MAANANTAI	Vernissasali	18.00-21.00	Sanna Liski	S	150	Läsnäoleva	12
	Unikko	16.00-18.15	Silja Eriksson	P6	110	Aapeli	13
	Unikko	18.15-20.30	Silja Eriksson	P5+	110	Esmeralda	14
	Unikko	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P4	74	Claudius	10
	Unikko	18.00-20.15	Tuukka Tiihonen	P5	110	Buchner	12
TIISTAI	Vinssisali	16.30-18.45	Ilja Mäkelä	P7	110	Venla	12
	Vinssisali	18.45-21.00	Ilja Mäkelä	P6+	110	Dante	10
	Lumosali	18.30-21.00	Sanna Liski	P7	110	Waltari	12
	Pessi	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P3	74	Dario	11
	Pessi	18.00-20.30	Tuukka Tiihonen	P6+	110	Euripides	12
	Unikko	17.00-20.00	Silja Eriksson	S	150	Nykyteatteri	5
KESKIVIikko	Unikko	18.45-21.00	Sanna Liski	P7+	110	Caliban	9
	Unikko	16.30-18.00	Ilja Mäkelä	P1	74	Federico	10
	Unikko	18.00-21.00	Ilja Mäkelä	S	150	Fyysinen	12
	Vinssisali	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P3	74	Figaro	11
	Vinssisali	18.00-21.00	Tuukka Tiihonen	S	150	Pitkä impo II	12
TORSTAI	Unikko	17.30-20.30	Tuukka Tiihonen	S	150	Pitkä impo I	13
	Vinssisali	16.30-18.00	Sanna Liski	P3	74	Ella	11
	Vinssisali	18.00-20.15	Sanna Liski	P4+	110	Fanny	11
	Pessi	18.00-21.00	Ilja Mäkelä	P8+	110	Beckett	9

Teatterikoulun lukujärjestys
syksy 2022

PÄIVÄ	PAIKKA	AIKA	OPETTAJA	TASO	t/vuosi	NIMI	oppilaita
MAANANTAI	Vernissasali	16.30-18.45	Tuukka Tiihonen	P	110	Claudius	9
	Vernissasali	18.45-21.00	Tuukka Tiihonen	P6	110	Buchner	9
	Unikko	16.30-18.45	Sanna Liski	P7	110	Aapeli	8
	Unikko	18.45-21.00	Sanna Liski	P6+	110	Esmeralda	12
	Unikko	17.00-20.00	Silja Eriksson	S	150	Aihelähtöinen	8
TIISTAI	Unikko	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P4	74	Dario	11
	Unikko	18.00-21.00	Tuukka Tiihonen	S	150	Klassikko	12
	Vernissasali	16.30-18.45	Ilja Mäkelä	P8	110	Venla	13
	Vernissasali	18.45-21.00	Ilja Mäkelä	P7+	110	Dante	9
	Vinssisali	16.00-18.15	Silja Eriksson	P7+	110	Euripides	6
	Vinssisali	18.15-20.30	Silja Eriksson	P8	110	Waltari	10
KESKIVIikko	Unikko	16.45-19.00	Sanna Liski	P5+	110	Fjodor	11
	Unikko	16.30-18.00	Ilja Mäkelä	P2	74	Federico	11
	Unikko	18.00-21.00	Ilja Mäkelä	S	150	Tekstilähtöin	12
	Vinssisali	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P4	74	Figaro	10
	Vinssisali	18.00-20.15	Tuukka Tiihonen	P8+	110	Galiban	8
TORSTAI	Vernissasali	16.30-18.30	Ilja Mäkelä	P4	110	Godot	15
	Vernissasali	18.30-21.00	Ilja Mäkelä	P9+	140	Beckett	6
	Vinssisali	16.30-18.00	Tuukka Tiihonen	P1	74	Gogol	11
	Vinssisali	18.00-20.00	Tuukka Tiihonen	P4	74	Ella	10
	Pessi	16.15-18.30	Sanna Liski	P5+	110	Fanny	11
	Pessi	18.30-21.00	Sanna Liski	S	150	Paikkalähtöin	10

Sirkuskoulu

PÄIVÄ	PAIKKA	AIKA	OPETTAJA	TASO	t/vuosi	NIMI	oppilaita
MAANANTAI	Dickursby Skolan	17.00-19.00	Janni Johansson	P4	55	Leopardi	9
	Dickursby Skolan	19.00-20.30	Janni Johansson	S	80	Karhu	8
KESKIVIIKKO	Dickursby Skolan	16.00-17.15	Janni Johansson	P2	64	Merileijona	14
	Dickursby Skolan	17.15-18.45	Janni Johansson	P3/P4	55	Tiikeri/Leopardi	
	Dickursby Skolan	18.45-20.30	Janni Johansson	S	80	Voltti	9
TORSTAI	Dickursby Skolan	17.00-18.00	Alisa Murtomäki	P3/P4	55	Tiikeri	7
	Dickursby Skolan	18.00-19.30	Alisa Murtomäki	S	80	Voltti	
	Dickursby Skolan	19.30-21.00	Alisa Murtomäki	S	80	Karhu	

PÄIVÄ	PAIKKA	AIKA	OPETTAJA	TASO	t/vuosi	NIMI	oppilaita
MAANANTAI	Dickursby Skolan	17.00-18.30	Alisa Murtomäki	P1	64	Kissa	9
	Dickursby Skolan	18.30-20.00	Alisa Murtomäki	P4/P5	55	Leopardi	11
KESKIVIIKKO	Dickursby Skolan	16.00-17.15	Alisa Murtomäki	P3	55	Merileijona	15
	Dickursby Skolan	17.15-18.30	Alisa Murtomäki	P4/P5	55	Leopardi	
	Dickursby Skolan	18.30-20.30	Alisa Murtomäki	S	80	Karhu	12
TORSTAI	Dickursby Skolan	17.00-18.00	Alisa Murtomäki	P3	55	Merileijona	
	Dickursby Skolan	18.30-20.15	Alisa Murtomäki	S	80	Karhu	

Sirkuskoulun Lukujärjestys
kevät 2022

Sirkuskoulun Lukujärjestys
syksy 2022

Mitä ihmettä, Kiljusten perheitä onkin kaksi? – Tikkurilan Teatterin kesäinen uutuusnäytelmä Kuninkaalassa leikittelee vauhdikkaasti teatterin säännöillä

Kun Kiljusten perheitä onkin kaksi, kisailuksihan se menee. Mittaa otetaan muun muassa tuijotuskilpailulla. Kuva on kesäteatterinäytelmän harjoituksista kotiseutalo Päkaksen pihamaalla. LEENA KOIVISTO

Teatteriopettaja Ilja Mäkelä kirjoitti Jalmari Finnen kirjojen pohjalta Kiljusten-näytelmän kesäteatteriin ja ryhtyy syksyllä tutkimaan lasten ja nuorten ohjaamista.

Leena Koivisto
13.6.2022 7:50 | Päivitetty 16.7.2022
13:23

Kiljusten herrasväki tunnetaan kirjallisuudesta, elokuvista ja teatterista vauhdikkaana kohellusperheenä, mutta entä kun perhe tuplaantuu, pysyykö kukaan enää kyydissä? Sen kertoo Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun teatteriopettaja **Ilja Mäkelä** näytelmällään *Kiljustet*, joka on Tikkurilan Teatterin tämän vuoden kesäteatteriesitys kotiseututalo Päkaksessa.

– Näytelmässä leikitellään vähän teatterin säännöillä ja teatterimaailmalla, Mäkelä kertoo.

Käsikirjoituksen **Jalmari Finnen** alkuperäiskirjojen pohjalta tehnyt Mäkelä on myös esityksen ohjaaja. Tapahtumat käynnistyvät, kun alkamassa on Kiljusten seikkailuista kertova teatteriesitys. Se keskeytyy, kun yhtäkkiä paikalle juoksee myöhässä oleva katsojaporukka, joka osoittautuu oikeaksi Kiljusten perheeksi.

– Perhe ei oikein malta pysyä katsomossa, ja lopulta jo kilpaillaan siitä, kummat Kiljustet ovat enemmän Kiljustia, Mäkelä paljastaa.

Oikeaa Kiljusten perhettä näyttelevät Susanna Melander, Riina Kylliäinen, Charlie Nevander, Unna Piispanen ja Sonja Chebotova treenaavat pyramidikohtausta. Iida Peltola ja Saku Laaksonen (taustalla) kuuluvat näytelmän näyttelijä-Kiljustiin. LEENA KOIVISTO

Helsinkiläinen Mäkelä on itse viisilapsisen perheen kuopus ja kertoo muistavansa lapsuudesta Kiljust-elokuvien kolahtaneen.

– Meilläkin oli aika vauhdikas perhemeininki. Kiljusten toilailut jotenkin resonoivat.

Mäkelä on työskennellyt lasten ja nuorten teatteriopettajana kymmenen vuotta, niistä viimeisimmät neljä Tikkurilassa. Ensi syksynä hän ryhtyy tekemään ylempään ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyötä tutkimalla lasten ja nuorten näyttelijäntyön ohjaamista.

– Yritän selvittää, miten heitä kannattaisi ohjata ja miten se eroaa aikuisten tai ammattinäyttelijöiden ohjaamisesta.

Ydinasiiana Mäkelä pitää esityksen toiminnallistamista, sitä miten nuoret näyttelijät voivat toiminnallisuuden kautta päästä kiinni roolihenkilön ytimeen.

– Näytelmiä voisi jollakin lailla enemmän pelillistää, lähteä leikkien ja pelien kautta ajattelemaan esitystä.

Toiminnallistaminen ei ole uusi asia näyttelijäntyön teorioissa.

– Ohjaajan vain tulisi lapsia ja nuoria ohjattaessa pitää se erityisen tarkasti mielessä ja ohjata kohtauksia suorastaan pelillisiksi. Pelillisyyttä hyödyntämällä näyttelemisestä saadaan helpommin pois patsastelua, poseerausta ja staattisuutta. Ja kun keskittyminen fokuoituu lavalle, yleisön edessä jännittäminenkin vähenee.

Kiljustet-näytelmän näyttelijäkaartia valmistautumassa läpimeno-ohjaukseen pienestä satoesta välittämättä. Vasemmalla näytelmän kirjoittaja ja ohjaaja Ilja Mäkelä. Esitys sai ensi-iltansa viikonloppuna. LEENA KOIVISTO

Mäkelä toivoo voivansa lähteä rakentamaan työkalupakkaa ohjaajalle sellaiseen produktion josta on mukana lapsia ja nuoria. Pakkiin voisivat kuulua myös kielelliset asiat alkaen jo sen huomiomisesta, että lapsille kaikki sanat eivät välttämättä ole tuttuja.

– Esityksen ohjaaminen on vahvasti puhetta, johon sisältyy pyyntöjä, kysymyksiä, komentoja, kehoituksia, vihjauksia ja rohkaisua. Minua kiinnostaa, miten näyttelijäntyyliä ohjeita kannattaa muotoilla, kun niitä annetaan lapselle tai nuorelle.

Kun Kiljusten esiintyjäkaartissa on mukana myös nuoria esiintyjä, tulee väistämättä mieleen, joko ohjaaja testaa tutkintoon liittyviä ajatuksiaan.

– Tutkimus on koko ajan mielessä, mutta en nyt supertietoisesti ole ohjaustilanteissa ajatellut asioita suoraan sen näkökulmasta. Pelillistäminen sekä erilaisten sääntöjen luominen ja sijoittaminen kohtauksiin on muutoinkin keskeinen työkaluni aina.

Kiljustet, koko perheen kesäteatterinäytelmä kotiseututalo Päkaksessa (Vanha Kuninkaalantie 2). Näytelmä sai ensi-iltansa 12. kesäkuuta, seuraavat esitykset ti ja ke 14.6. klo 18 sekä su 19.6. kello 15. Liput 20/16 euroa, myynti Netticket. Ovelta saa lippuja vain jos tilaa on, hinta 22/18 euroa.

Tikkurilan Teatteri tarttui Minna Canthin klassikkoon tuorein silmin ja antaa tiukasti altavastaajia puolustaneen kirjailijan huumorintajunkin näkyä

Ohjaaja Janne Puustisen johdolla käydään näytelmän viimeisissä harjoituksissa läpi loppukumarrusten rytmittämistä. LEENA KOIVISTO

Työmiehen vaimo -näytelmän teemat pätevät nykypäivääinkin.

Leena Koivisto
23.10.2022 19:30

Minna Canthin näytelmän muotoon kirjoittama teos *Työmiehen vaimo* ilmestyi 1885. Sen lukeneet tai teatterissa nähneet tietävät, että tarina on rankka. Siinä epätasa-arvo ja kaksinaismoralismi jylläävät niin, että ihmiselämä tukahtuu epätoivoon ja alistumiseen. Happy endiä on turha odottaa.

Klassikko nähdään nyt Tikkurilan Teatterin esittämänä. Samalla teatteri tekee omakohtaista historiaa.

– Canthia ei ole ennen täällä tehty. Näytelmän sovittanut ja ohjannut **Janne Puustinen** tietää.

Freelancerina dramaturgin, ohjaajan ja näyttelijän töitä tekevän Puustisen kädenjälkeä nähtiin edellisen kerran Tikkurilassa kolmisen vuotta sitten, kun hän ohjasi näytelmän *Niskavuoren nuori emäntä*.

– Sen peruilta jäi ajatus, että olisi kiva tehdä tänne uudestaan jotain. Kun teatterinjohtaja **Carita Väitalon** kanssa sitten tuli puhetta, että nyt voisi olla sopiva hetki, ehdotin tätä näytelmää.

”

Canthia ei ole ennen täällä tehty.

Puustinen kertoo sovittaneensa nuorena teatteriopiskelijana Työmiehen vaimosta tunnin mittaisen vaellusesityksen.

– Silloin jäi kutkuttamaan halu tehdä näytelmä joskus myös perinteiselle teatterinäyttämölle.

Ohjaajaa puhuttelevat Canthin teoksen teemat, joissa edelleen on vallittavan paljon ajankohtaisuutta.

– Moni asia on toki noista ajoista mennyt eteenpäin, mutta siltikään laki ja oikeus tai edellytykset yhteiskunnassa eivät ole kaikille samat. Tähän ja syrjäytymiseen liittyen nousee kysymys siitä, millaiset yhteiskunnan rakenteet näitä asioita pitävät yllä.

Puustisen mukaan näytelmän teksti on säilytetty repliikkitasolla hyvinkin uskollisena alkuperäiselle.

– Vain kaikkein koukeroisimpia kohtia on hiukan oloittu, että kieli olisi nykykatsojalle kertakuulemalta ymmärrettävää.

Käsiteltäviä ilmiöitä ja ihmisten toimintoja sen sijaan tarkastellaan sovituksessa tuorein silmin. Esimerkiksi päähenkilö, työmiehen vaimo Johanna, ei kudo kankaata, vaan huoltaa polkupyöriä saadakseen elantoa perheelle.

– Se on paitsi näyttämökieleen hyvin istuva ratkaisu myös yksi sellainen duuni, johon käsitistään kätevä henkilö saattaisi näinä päivinä ryhtyä lisätienestii ansaltakseen, Puustinen taustoittaa ja toteaa myös tämän päivän pyöräilytrendin sekä pyöriin liittyvien statusasioiden vaikuttaneen valinnan taustalla.

Vaimonsa rahat kavereidensa kanssa ryyppäävän juoppolallin Riston sekä kohtalon iskuihin itsesyytöksiin alistuvan ja nyykertyvän Johannan tarina on traaginen. Sillä ei kuitenkaan haluta viedä kokonaan mehuja katsojista, vaan näytelmään sisältyy myös keveämpiä ja osin jopa humoristisiakin pilkahduksia.

Myös nämä pilkahdukset ovat Canthin itsensä perintöä, sillä Minnan salongissa Kuopion Kanttilassa monet saivat nähdä tiukkasanaisesta naisten ja työväestön puolesta puhujasta toisenkin puolen.

”Hänen olemuksensa auringonpaisteisuus ja hänen heleä naurunsa saivat jäykimmänkin antautumaan”, kirjoittaa **Hanna Asp** 1948 julkaisussa kirjassaan *Minna Canth läheltä nähtynä*.

Hallitus

Markus Ukkola (pj), Sini Keinänen, Minna Laine, Susanna Melander ja Maikki Viittikko.
Varajäsenet: Jenni Kokander ja Roosa Luhta.
Vantaan kaupungin nimeämä edustaja: Sirkka-Liisa Kähärä
Hallituksen esittelijät ja sihteeri: Teatterinjohtaja-rehtori Carita Välitalo toimii hallituksen kokouksien esittelijänä ja hallintopäällikkö Leena Tiuri toimii hallituksen talousasioiden esittelijänä ja hallituksen sihteerinä

Jäsentiimi

Jukka Hurjanen, Sonja Kettunen, Anna Känkänen, Katja Luoma, Iida Peltola ja Anna-Sofia Tourunen

Oppilaskunta

Raul Nyberg (pj), Julia Hauhia, Tobias Holmberg, Iiris Karila, Riina Kylliäinen, Mima Mannu, Anni Laurila ja Mio Ylä-Lahti

Kirjanpito ja tilintarkastus

Tilitoimisto Balart Oy ja Tilintarkastustoimisto Ojala & Tarkela Oy

Työterveyshuolto

Terveystalo

Webmaster

HS-Works

Jäsenyydet

Työväen Näyttämöiden Liitto (TNL), Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto (ETOL), Helsingin Kauppakamari, Suomen Harrastajateatteriliitto (SHT), Vantaan Järjestörinki ja Veronmaksajien Keskusliitto

Henkilökunta

Teatterinjohtaja-rehtori Carita Välitalo, tuotantokoordinaattori Aino Järvi-Eskola (16.8.2021 alkaen opintovapaalla) Marjut Eskola (16.8.2021 alkaen opintovapaan sijaisena) ja hallintopäällikkö Leena Tiuri

Tuntiopettajat, ohjaajat ja sijaiset

Silja Eriksson, Aamu Harjukangas, Jukka Heiskanen, Jonna Hentinen, Janni Johansson, Sanna Liski, Alisa Murtomäki, Ilja Mäkelä, Riikka Niemistö, Noora Nykänen, Panu Poutanen, Janne Puustinen, Tuukka Tiihonen ja Carita Välitalo

Näyttämömies

Tomi Tikka

Tekniikka esityksissä sekä lavastus-, video-, valo- ja äänisuunnittelu

Tony Björkman, Miika Elmgren, Sami Jokihäärä, Aleksi Kinnunen, Kalle Kivimaa, Veera Koskivaara, Ted Leonard, Veini Oksanen, Mikko Rokka, Pikku-Markku Tuominen ja Tomi Tikka

Koreografi

Soile Vedenpää

Puvustus ja pukusuunnittelu

Anu Kamppila, Kati Mäkilä ja Aila Pelkonen

Kesäteatterin buffetti

Sofia Tuhkanen

Työharjoittelu

Tuulia Leinonen (HUMAK, tuottajaharjoittelija)

Julisteet, käsiohjelmat ja valokuvat

Aino Järvi-Eskola ja Leena Tiuri

Yhteistyö

Produktioiden toteutuksessa ovat olleet mukana Monitoimikeskus Lumo ja Kulttuuritehdas Vernissa

Vuosikertomus 2022

Marjut Eskola, Leena Tiuri ja Carita Välihalo

Taitto ja valokuvat

Leena Tiuri

Julkaisupäivä

18.3.2023

Kuvat: Etukansi: Työmiehen vaimo/Sivu 8 :Ronja Ryövärintytär/Sivu 12: Kiljuset/Sivu 13: Ystävyysmissio/Sivu 17: Ronja Ryövärintytär /Sivu 18: Ystävyysmissio ja takakansi: Kiljuset

Tikkurilan Teatteri ry

Unikkotie 2 C, 01300 Vantaa

www.tikkurilanteatteri.fi